

Formand: Søren Thirup, Åkandevej 37  
9800 Hjørring  
Telefon 98 90 33 03  
E-mail: thirup@has.dk

Hjørring, 11. december 2015

Hjørring Kommune  
Teknik- & Miljøområdet

### **Ang. forslag til kommuneplantillæg og lokalplan for vindmøller ved Sdr. Rubjerg**

FBL-Hjørrings indstilling er, at det pågældende projekt ikke gennemføres på grund af dets store indvirkning på landskabsoplevelsen.

Helt generelt mener FBL-Hjørring, at vindmøller med en højde på 150 m vil komme til at påvirke landskabet kraftigt visuelt i et ganske stort område omkring opstillingsstedet. Det er ikke ønskværdigt, og foreningens principielle holdning er derfor, at så store møller burde placeres til havs eller i det mindste i landskaber med stor robusthed.

I Hjørring kommune kan man tæt på den større infrastruktur finde en vist robusthed i landskabet lige øst for motorvejen, hvor et andet mølleprojekt også er under vejs.

FBL's modstand og bekymring i forhold til Rubjerg-projektet kan begrundes under flere overskrifter:

#### Bevaringsværdigt landskab

FBL-Hjørring konstaterer med forundring, at mølleområdet ligger i et landskab, der er udpeget som særligt bevaringsværdigt. I kommuneplanen står der i retningslinjerne for særligt bevaringsværdige landskaber: ”Større og/eller dominerende byggeri og anlæg samt større veje og tekniske anlæg, som eksempelvis husstandsmøller og antenner, skal så vidt muligt undgås”. Det må uden tvivl også gælde 150 m høje vindmøller.

Det kan på den baggrund undre, hvordan det er gået til, at man alligevel har udpeget et potentielt vindmølleområde i et særligt bevaringsværdigt landskab.

#### PLUS 15

Hjørring Byråd har i sommer vedtaget en plan- og udviklingsstrategi, PLUS 15, hvor man peger på de udviklingspotentialer, der findes i kommunen. Et væsentligt potentiale er naturen, herunder landskabet. Dette fremgår bl.a. af en nærmest poetisk beskrivelse på side 5, hvor landskabet i kommunen beskrives gennem udsigten fra Bellevue i Hjørring Bjerger.

Der vil ikke være mange, der er uenige i denne beskrivelse. Det virker blot usammenhængende, at det samme byråd i samme åndedrag er på vej til at godkende opstilling af kæmpevindmøller i det rosende omtalte kystlandskabet. Det vil næppe fremme bosætningen eller de fire andre temaer, som PLUS 15 skulle stimulere.

### Udsigt fra høje punkter

Den helt centrale anke mod vindmølleprojektet er møllernes kolossale størrelse i forhold til alle andre landskabselementer. At møllerne i nærzone vil virke voldsomme, kan ikke undre; men det er bekymrende, at de også i mellemzone og fjernzone (*se visualiseringerne nr. 15 – 27 i miljørapporten*) vil opleves som voldsomme. Også fra de høje punkter i landskabet, hvor man traditionelt stiger op og nyder udsigten over ishavssletten, vil møllerne præge landskabsoplevelsen. Selv set fra disse punkter lader de sig ikke gemme i landskabet. De bryder horisonten – ikke blot med vingspidser, men med hele rotoren.

Fra udsigtstårnet i Hjørring Bjerger vil møllerne stå direkte i sigtelinjen mod Børglum Kloster (*jf. visualisering nr. 26*). På grund af afstanden vil møllerne ikke dominere den samlede udsigt, men de vil på grund af deres størrelse sløre de markeringer i landskabet, der er med til, at man kan erkende Børglum Kloster.

Set fra Klangshøj (*jf. visualisering nr. 25*) vil møllerne ikke direkte forstyrre Børglum Kloster, men hele landskabet mod syd, som det breder sig med de spredte gårde, vil blive overdøvet af de landskabsmæssigt overdimensionerede møller. Som miljørapporten rigtigt anfører, vil de nye vindmøller ”ændre på oplevelsen af landskabets skala”. De vil ved deres voldsomhed tage opmærksomhed fra landskabet.

Stående på klitten ved Rubjerg Knude (*jf. visualisering nr. 24*) ser man forrest det imponerende landskab med grå klitter og klitplantage brede sig – og i det fjernere agerland. Men hele landskabet ligger i store, rolige, vandrette linjer og signalerer vidde og storhed og gør mennesket lille. Allerede under de nuværende forhold småforstyrres øjet af Nielsminde-møllerne, men denne forstyrrelse vil øges betragteligt med møller i den størrelse, der påtænkes. Miljørapporten nævner, at landskabets skala ”sammenholdt med de store vindmøller kan virke mindre”.

### Oplevelsen fra Margueritruen

På strækningen af Margueritruen fra Vrensted til Børglum Kloster, vil man opleve møllernes rotor dukke frem direkte bag klosteret, og man vil se vingerne skære ned i klosterbygningerne (*jf. visualisering nr. 23*). Møllerne vil utvivlsomt også her ændre på oplevelsen af landskabets skala, så klosteret mister sin majestætiske pondus. Miljørapportens analyse beskriver helt i tråd med FBL's opfattelse, at sammenfaldet mellem kloster og møller er ”iøjnefaldende”, og at ”oplevelsen af klosteret som karaktergivende og sårbart element forstyrres af de roterende møllevinger”. Konklusionen på analysen er forunderligt nok langt mere positiv over for opførelse af møllerne, end analysen synes at give belæg for.

Hvor Margueritruen mod nord har passeret klosteret, åbner der sig en panoramaudsigt fra Løkken ved havet over Rubjerg Knude og Vennebjerg Bakke til Hjørring på sin bakkeø og videre over landskabet syd for Hjørring. Vindmøllerne vil med en placering lige i sigtelinjen mod Hjørring præge denne landskabsoplevelse i overvældende grad (*jf. visualisering nr. 9*). Miljørapporten bliver her nødt til uden omsvøb at skrive, at udsigten påvirkes markant.

Kommer man nordfra ad Margueritrutten, fra Vittrup mod Børglum Kloster, vil møllerne på strækningen fra Vittrupcentret og stort set frem til klosteret optræde anmassende og helt dominere udsigten mod øst, idet et højt, gammelt granhegn netop er blevet fældet. Dette viser, at formuleringer i miljørapporten som ”... er det på baggrund af skærmende bevoksning vurderet, at den visuelle påvirkning er underordnet til ubetydelig” ikke bør veje tungt.

### Oplevelsen langs Løkkensvej

Det er en særlig landskabsoplevelse at køre ad landevejen fra Hjørring til Løkken. Når vejen går gennem det åbne land, åbner der sig gang på gang kikk til højre, hvor Rubjerg Knude og Vennebjerg kirke på bakken toner frem som markante og genkendelige landskabs-elementer. Til venstre kan man på samme måde opleve klosteret og møllen på Børglum Banke.

På strækningen mellem Hundeleve og Vittrup vil den oplevelse blive stærkt forandret ved opstilling af de planlagte vindmøller. Deres påvirkning af landskabsoplevelsen dokumenteres af miljørapportens visualiseringer (nr. 4, 14, 3 og 8). Der vil også her ske en ændring i oplevelsen af landskabets skala – en forvrængning, der ophæver de naturlige proportioner og relationer. Ved alle visualiseringerne taler miljørapporten om markant påvirkning.

### ”Løkkensvej – lev godt, lad det gro”

Det kan undre, at mølleprojektet og det spændende pilotprojekt ”Løkkensvej – lev godt, lad det gro” lanceres samtidigt. De foldes ud i det samme område, men er på kollisionskurs med hinanden. Pilotprojektet vil opprioritere naturen og trække den ind i de skrantende landsbyer, som skal transformeres til mere attraktive boligmiljøer, bl.a. med en øget tilgængelighed til naturen. Det er imidlertid vanskeligt at forestille sig, at kæmpevindmøller i baghaven vil understøtte lysten til at bosætte sig der.

### Miljørapporten

I miljørapporten har man med hensyn til den visuelle påvirkning af landskabet foretaget et fint analysearbejde, som FBL-Hjørring i alt væsentligt kan tilslutte sig. Men vi finder, at rapporten svækkes, når konklusionerne **altid** – uanset hvor bekymrende analysen kan være – bliver drejet hen til noget ikke bekymrende.

Det er tankevækkende, at man i miljørapportens konklusion af landskabspåvirkningen på side 117 kan læse, ”at størstedelen af det omgivne landskab er robust over for den visuelle påvirkning fra de planlagte møller”, når man i skemaet ved siden af kan se, hvor ofte påvirkningen kaldes ”markant” – det næstkraftigste af vurderingsskalaens fem trin.

Endelig er det FBL-Hjørrings opfattelse, at visualiseringsbilleder, hvor retvisende de end er, ofte virker mindre voldsomme end virkeligheden.

Venlig hilsen

Søren Thirup  
Formand, FBL-Hjørring